

Učebná osnova na vykonávanie kurzov

Zrýchlenej rozdielovej základnej kvalifikácie

pre osobnú dopravu (D1,D1E, D, DE)

(35 hodín)

Označenie cieľa - poradové číslo hodiny	Popis cieľa
1.	<i>Zlepšenie racionálneho jazdného správania na základe bezpečnostných predpisov</i>
1.1	Poznať charakteristiky prevodového systému, aby sa najlepšie využili: krivky týkajúce sa momentu zotrvačnosti, výkonu, špecifickej spotreby motora, oblasti optimálneho využitia počítadla otáčok, optimálnej oblasti otáčok pri riadení.
1.1 - 1	Prevodový systém vozidla a jeho charakteristiky, charakteristiky krivky týkajúce sa momentu zotrvačnosti Prevodový systém a jeho charakteristiky; Závislosti hnacej sily od jazdnej rýchlosti, krivky závislosti výkonu od jazdnej rýchlosti, optimálne využitie počítadla otáčok v optimálnej oblasti otáčok pri riadení
1.2	Poznať technické charakteristiky a činnosť bezpečnostných ovládačov na ovládanie vozidla, minimalizovať opotrebenie a zabrániť chybnej funkcii: špecifické charakteristiky obvodu podtlakovej brzdy, obmedzenia pri používaní brzdy a odľahčovacej brzdy (retardéra), kombinované používanie brzd a odľahčovacej brzdy, lepší vzťah medzi rýchlosťou a prevodovými pomermi, využívanie zotrvačného momentu vozidla, využívanie spôsobov spomaľovania a brzdenia pri klesaní, činnosti v prípade poruchy.
1.2 - 1	Technické charakteristiky a činnosť bezpečnostných ovládačov vozidla - prevádzková brzda, výfuková brzda, odľahčovacia brzda, obmedzenia pri používaní brzdy a retardéra (trecí, elektromagnetický, hydrodynamický), vplyv prevodových stupňov na intenzitu brzdenia, vzťah medzi rýchlosťou a prevodovými pomermi, využívanie zotrvačného momentu, využívanie spôsobov spomaľovania a brzdenia pri klesaní, poruchy brzdových systémov a činnosť v prípade poruchy.
1.3	Schopnosť optimalizácie spotreby paliva: optimalizácia spotreby paliva používaním know-how podľa bodov 1.1 a 1.2.
1.3 - 1	Optimalizácia spotreby paliva, jej význam a čo ju ovplyvňuje, možnosti znižovania spotreby paliva, optimálne využitie pracovného režimu benzínového a naftového motora
1.3 - 2	Vplyv vodiča na optimalizáciu spotreby paliva, spotreba paliva pri rozbiehaní vozidla, vplyv rýchlosti vozidla na spotrebu paliva, využívanie správnych techník jazdy
1.3 - 3	Vplyv technického stavu vozidla na spotrebu, pneumatiky a ich nahustenie, využívanie vyťažovania vozidla

1.5	Schopnosť zaručiť pohodlie a bezpečnosť cestujúcich: správne posúdenie pozdĺžnych a bočných pohybov vozidla, ohľaduplné správanie sa na ceste, poloha na vozovke, hladké brzdenie, zohľadňovanie prečnievania, používanie špecifických infraštruktúr (verejné dopravné plochy a vyhradené dopravné pruhy), zvládanie konfliktov medzi bezpečnou jazdou a inými úlohami vodiča, zaobchádzanie s cestujúcimi, osobitosti určitých skupín cestujúcich (invalidov a detí).
1.5 - 1	Správne posúdenie pozdĺžnych a bočných pohybov vozidla, zohľadňovanie prečnievania. Zvládanie konfliktov medzi bezpečnou jazdou a inými úlohami vodiča. Používanie špecifických infraštruktúr /verejné dopravné plochy a vyhradené dopravné pruhy). Pohodlie a bezpečnosť cestujúcich, ohľaduplné správanie sa na ceste, hladké brzdenie, zaobchádzanie s cestujúcimi, osobitosti určitých skupín cestujúcich (invalidov a detí)
1.6	Schopnosť zaručiť bezpečnosť nákladu pri uplatnení bezpečnostných predpisov a správneho využitia vozidla: sily pôsobiace na vozidlo pri pohybe, používanie prevodových stupňov podľa zaťaženia vozidla a profilu cesty, výpočet úžitkového zaťaženia vozidla alebo jazdnej súpravy, rozloženie zaťaženia, dôsledky preťaženia na nápravu, stabilita vozidla a ťažisko.
1.6 - 1	Sily pôsobiace na vozidlo pri pohybe; Používanie prevodových stupňov v závislosti od zaťaženia vozidla a profilu cesty; Uplatňovanie bezpečnostných predpisov pri preprave nákladu (Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci)
1.6 - 2	Výpočet úžitkového zaťaženia vozidla, alebo jazdnej súpravy; Rozloženie zaťaženia a dôsledky preťaženia vozidla na nápravu, stabilita vozidla a ťažisko
2.1	Poznať sociálne prostredie cestnej dopravy a predpisy, ktorými sa spravuje: maximálne povolené časy pre odvetvie dopravy; princípy, uplatňovanie a dôsledky nariadení (EHS) 3820/85 a (EHS) 3821/85; pokuty za porušovanie, nesprávne používanie a neoprávnené zásahy do záznamových zariadení; vedomosti o sociálnom prostredí cestnej dopravy; práva a povinnosti vodičov z hľadiska základnej kvalifikácie a pravidelného výcviku.
2.1 - 1	Princípy, uplatňovanie a dôsledky nariadení (EHS) 3820/85, nariadenia (ES) č. 561/2006, vedomosti o sociálnom prostredí cestnej dopravy
2.1 - 2	Princípy, uplatňovanie a dôsledky nariadení (EHS) 3820/85, nariadenia (ES) č. 561/2006, vedomosti o sociálnom prostredí cestnej dopravy
2.1 - 3	Európska dohoda AETR o práci osádok vozidiel v medzinárodnej cestnej doprave, prepravy do tretích krajín
2.1 - 4	Nariadenie (ES) č. 165/2014 o tachografoch v cestnej doprave

2.1 - 5	Nariadenie (ES) č. 165/2014 o tachografoch v cestnej doprave
2.1 - 6	Maximálny pracovný čas a minimálna doba odpočinku, zákon č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave
2.1 - 7	Pokuty za porušovanie, nesprávne používanie a neoprávnené zásahy do záznamových zariadení, zákon č. 461/2007 Z. z. o používaní záznamového zariadenia v cestnej doprave
2.1 - 8	Pokuty za porušovanie, nesprávne používanie a neoprávnené zásahy do záznamových zariadení, zákon č. 461/2007 Z. z. o používaní záznamového zariadenia v cestnej doprave
2.1 - 9	Smernica č. 2003/59/ES o základnej kvalifikácii a pravidelnom výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy
2.1 - 10	Zákon č. 280/2006 Z. z. o povinnej základnej kvalifikácii a pravidelnom výcviku niektorých vodičov
2.1 - 11	Práva a povinnosti vodičov z hľadiska základnej kvalifikácie a pravidelného výcviku
2.3	Poznať predpisy, ktorými sa spravuje preprava osôb: preprava špecifických skupín cestujúcich, bezpečnostné zariadenia v autobusoch, bezpečnostné pásy, zaťaženie vozidla.
2.3 - 1	Právne predpisy, ktorými sa spravuje preprava osôb
2.3 - 2	Preprava špecifických skupín cestujúcich
2.3 - 3	Bezpečnostné zariadenia v autobusoch, bezpečnostné pásy
2.3 - 4	Zaťaženie vozidla
3.1	Uvedomenie si rizík v cestnej premávke a rizík pracovných úrazov vodičov: druhy pracovných úrazov v sektore dopravy, štatistika cestných nehôd, účasť nákladných vozidiel a autobusov, ľudské, materiálne a finančné následky.
3.1 - 1	Druhy pracovných úrazov v sektore dopravy; Štatistika cestných nehôd, účasť nákladných vozidiel a autobusov; Ľudské, materiálne a finančné následky cestných nehôd

3.2	Schopnosť zabrániť kriminalite a pašovaniu ilegálnych príst'ahovalcov: všeobecné informácie, dôsledky pre vodičov, preventívne opatrenia, kontrolný zoznam, právne predpisy týkajúce sa zodpovednosti prevádzkovateľov dopravy.
3.2 - 1	Pašovanie ilegálnych príst'ahovalcov - všeobecné informácie, dôsledky pre vodičov preventívne opatrenia, kontrolný zoznam, Právne predpisy týkajúce sa zodpovednosti prevádzkovateľov dopravy
3.3	Schopnosť zabrániť poškodeniu zdravia: ergonomické princípy, pohyby a polohy, ktoré predstavujú riziko, fyzická kondícia, cvičenia vzťahujúce sa na manipuláciu s nákladom, osobná ochrana.
3.3 - 1	Ochrana zdravia - ergonomické princípy, pohyby a polohy, ktoré predstavujú riziko; Fyzická kondícia, cvičenia vzťahujúce sa na manipuláciu s nákladom; Osobná ochrana vodiča
3.4	Uvedomenie si významu dobrého fyzického a duševného stavu: zásady zdravej a vyváženej výživy, vplyv alkoholu, drog alebo akýchkoľvek iných látok schopných ovplyvniť správanie, symptómy, príčiny, vplyvy únavy a stresu, základná úloha cyklu práce a odpočinku.
3.4 - 1	Zásady zdravej a vyváženej výživy na dobrý fyzicky a duševný stav vodiča; Vplyv alkoholu, drog alebo iných látok schopných ovplyvniť správanie vodiča, symptómy, príčiny, vplyvy únavy a stresu na vodiča; Základná úloha cyklu práce a odpočinku na kondíciu vodiča
3.5	Schopnosť posúdiť núdzové situácie: správanie v núdzových situáciách, posúdenie situácie, zabránenie komplikáciám pri nehode, zavolanie pomoci, pomoc zraneným a poskytnutie prvej pomoci, reakcia v prípade požiaru, evakuácia spolujazdcov z nákladného vozidla a cestujúcich z autobusu, zaručenie bezpečnosti všetkých cestujúcich, reakcia v prípade násilných činov, základné princípy vypracovania správy o nehode.
3.5 - 1	Správanie sa v núdzových situáciách a ich posúdenie; Zabránenie komplikáciám pri nehode, privolanie pomoci, pomoc zraneným a poskytnutie prvej pomoci; Reakcia vodiča v prípade požiaru, evakuácia spolujazdcov z nákladného vozidla a cestujúcich z autobusu; Zaručenie bezpečnosti všetkých cestujúcich, reakcia v prípade násilných činov, základné princípy vypracovania správy o nehode
3.6	Schopnosť správať sa tak, aby to prispelo k imidžu podniku: správanie sa vodiča a imidž podniku; význam kvality služieb poskytovaných vodičom pre podnik, rôzne úlohy vodiča, ľudia, s ktorými bude vodič v styku, údržba vozidla, organizácia práce, obchodné a finančné dôsledky právneho sporu.

3.6 - 1	Imidž podniku, správanie sa vodiča (lojalita zamestnanca), význam kvality služieb poskytovaných vodičom pre podnik; Rôzne úlohy vodiča, ľudia, s ktorými vodič bude v styku; Údržba vozidla, organizácia práce vodiča; Obchodné a finančné dôsledky pracovného sporu
3.8	Poznať ekonomické prostredie osobnej cestnej dopravy a organizáciu trhu: cestná osobná doprava vo vzťahu k ostatným druhom osobnej dopravy (železnici, súkromným autám), rôzne činnosti zahŕňajúce prepravu osôb po ceste, prekračovanie hraníc v medzinárodnej doprave, organizácia hlavných typov dopravnej spoločnosti vykonávajúcej prepravu osôb.
3.8 - 1	Ekonomické prostredie osobnej cestnej dopravy a organizácia trhu - úvod do problematiky; Cestná doprava vo vzťahu k ostatným druhom osobnej dopravy (železnici, súkromným autám)
3.8 - 2	Rôzne činnosti zahŕňajúce prepravu osôb po ceste
3.8 - 3	Prekračovanie hraníc v medzinárodnej doprave; Organizácia hlavných typov dopravnej spoločnosti vykonávajúcej prepravu osôb
3.8 – 4/pol	Organizácia hlavných typov dopravnej spoločnosti vykonávajúcej prepravu osôb
PV - 1	Praktický výcvik - osobné vedenie výcvikového vozidla v sprievode inštruktora školiaceho strediska
PV - 2	Praktický výcvik - osobné vedenie výcvikového vozidla v sprievode inštruktora školiaceho strediska
PV – 3/pol	Praktický výcvik - osobné vedenie výcvikového vozidla v sprievode inštruktora školiaceho strediska